

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“

ОСНОВАН 1888 Г.

ДОКЛАД ЗА УСТОЙЧИВОСТ 2024

10 НАМАЛЯВАНЕ НА
НЕРАВЕНСТАТА

ЦЕЛ 10 НАМАЛЯВАНЕ НА
НЕРАВЕНСТАТА
(SDG 10 Reduced Inequalities)

ЦЕЛ 10 НАМАЛЯВАНЕ НА НЕРАВЕНСТВАТА (SDG 10 Reduced Inequalities)

Софийският университет „Св. Климент Охридски“ е първото българско висше училище. Той е най-големият и престижен научноизследователски център в страната и се стреми да утвърждава своята роля на образователен, научен и културен център с общоевропейско значение. Университетът развива науката и обучава студенти във всички нейни области и възпитава високообразовани, национално отговорни личности.

Съвременните тенденции в развитието на обществото и икономиката поставят пред СУ задачата да подготви и възпита студенти, които да разбират и прилагат ценностите за устойчиво развитие в своята бъдеща работа. Принципите на Глобалния договор на ООН изцяло съответстват на мисията на Софийския университет да бъде образец на научноизследователска и преподавателска работа с широко културно и

обществено значение. СУ се е наложил като еталон за висше учебно заведение, което предоставя устойчиво и приобщаващо образование в полза на обществения интерес, с отдаденост към задълбочено проучване на съвременни научни, технологични или социални теми. Софийският университет „Св. Климент Охридски“ е и изследователски университет, чиято цел е да дава значим принос за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и да постига високи резултати от научноизследователска дейност.

Дейността на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ като държавен университет – национално средище за висше образование, наука и култура, се урежда в „Правилника за устройството и дейността на Софийския университет“ (ПУДСУ).

ЦЕЛ 10 НАМАЛЯВАНЕ НА НЕРАВЕНСТВАТА

Равенство във възможностите

Съгласно чл. 108 (1) от ПУДСУ не се допускат различия, изключване или предпочитане при заемане на научно-преподавателска длъжност и в професионалното развитие на професорите, доцентите, главните асистенти и асистентите, основани на раса, етническа принадлежност, пол, сексуална ориентация, религия, партийна или синдикална принадлежност, политически убеждения, националност, произход или семейно положение. (2) Никой не може да бъде задължаван да обявява своите политически, религиозни или идеологически убеждения, нито сексуалната си ориентация във връзка със заемането на научно-преподавателска длъжност или осъществяване на такава дейност.

Кандидатстване

В Софийския университет „Св. Климент Охридски“ могат да кандидатстват за всички специалности, форми на обучение и основание за прием лица, отговарящи на следните условия:

1. да имат завършено средно образование, даващо им право да продължат обучението си във висши училища;
- 1.1. български граждани, завършили средно образование в чуждестранни училища, могат да кандидатстват и да бъдат приети за студенти във висшите училища на Република България след признаване на средното им образование в съответствие с чл. 165 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Молби от неприети кандидат-студенти: кръгли сираци (до 26-годишна възраст); лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто; лица, които са военноинвалиди и военнопострадали, родители с три и повече деца, както и близнаци в случаите, когато са кандидатствали едновременно в едно и също професионално направление в Софийския университет и един от тях е приет за студент се отправят до Ректора в срок до 08 август. В тези случаи кандидатите трябва да са положили успешно конкурсните изпити или съгласно чл. 1, ал. (2) от настоящия Правилник. В рамките на утвърдените места за прием на студенти, на тези кандидати се предлага да се запишат в специалност, за която имат състезателен бал равен или близък до бала на последния класирал се в специалността кандидат.

Обучение

Съгласно чл. 54 ал. (6) Всички Съгласно чл. 54 ал. (6) Всички студенти имат равни права. Критерий за оценка на тяхната дейност е успехът, показан в процеса на обучението.

През учебната 2023/2024 учебна година в Софийския университет са се обучавали 21 547 бакалаври, магистри и докторанти. От тях 1688 са чуждестранни студенти и докторанти от 72 страни.

ПРОГРАМИ В ПОДКРЕПА НА СТУДЕНТИ И ПРЕПОДАВАТЕЛИ С УВРЕЖДАНЕ

Правна клиника „Социални права на хората с увреждания“

През 2024 г. правната клиника „Социални права на хората с увреждания“ към ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски“, с ръководител гл. ас. д-р Цвета Попова, приема клиенти веднъж седмично. На всяка една от сесиите се разглеждат минимум по три казуса. С помощта на студенти по специалността „Право“ в редовно и задочно обучение, от III до V курс, клиниката предоставя безплатна правна помощ по трудовоправни, осигурителноправни въпроси и други социални права на хората с увреждания. Студентите разглеждат получените от клиента документи и информация и предоставят становища по повдигнатите въпроси, а ако е необходимо –

промени в експертизата на работоспособността; трудови права на работници и служители, които оказват на свои близки помощ, от

която постоянно се нуждаят; ограничаване на социалните права на хора с увреждания, поставени под запрещение; отказ от социална и образователна адаптация на дете с аутизъм и други.

изготвят проекти на заявления, сигнали, жалби и др., в условията на поверителност и спазване на приложимата уредба за защита на личните данни. Поставяните на правната клиника въпроси са от областта на наемането

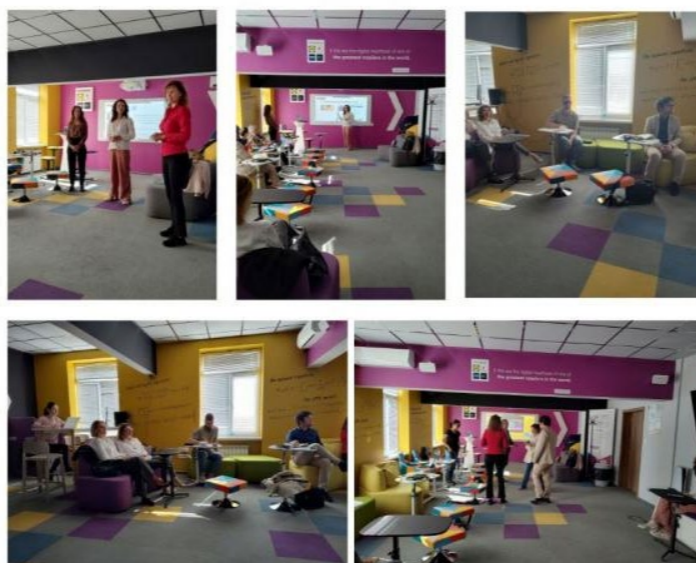
ПРОГРАМИ В ПОДКРЕПА НА СТУДЕНТИ И ПРЕПОДАВАТЕЛИ С УВРЕЖДАНЕ

Университетски център за подпомагане на студенти със специални образователни потребности

УЦПССОП предоставя дейности по подпомагане на обучителния процес, присъствено и административно подпомагане, консултиране, осигуряване на подкрепяща среда и др., като осъществява:

- ориентиране на кандидат-студенти и студенти със СОП за пълноценно приобщаване в академичните процеси и университетския живот;
- осигуряване на подкрепяща среда – архитектурна и информационна (учебно-технически средства и апаратура, дидактически материали, учебни помагала, адаптиране на учебно съдържание, информационни материали и др.);
- предоставяне на обучения за администрацията и академичния състав на СУ за подпомагане на образователното приобщаване на студентите със СОП;
- предоставяне на условия за привличане на студенти, които да участват в дейностите на УЦПССОП и да развиват умения за комуникация и работа със студенти със СОП;
- изграждане на капацитет в областта на висшето образование за приобщаване на студенти със специални образователни потребности чрез създаване на мрежа от институции и установяване на контакти със съществуващи български и чуждестранни студентски центрове.

На 11 април 2024 г. в Стопанския факултет беше проведено кратко обучение, свързано с приобщаване на студенти със СОП. Лекцията

беше представена от проф. дпн Мира Цветкова-Арсова, ас. д-р Славина Лозанова и гл. ас. д-р Маргарита Томова, които са част от екипа на Университетския център за подпомагане на студенти със специални образователни потребности. Те споделиха полезна информация относно приобщаване на студенти със СОП. В Стопанския факултет равнопоставеността се гради върху три основни компонента – изграждане на достъпна среда, адаптиране на материалите и методите за обучение и може би най-важният – взаимно разбиране, приемане и сътрудничество към нуждите на мнозинството, на малцинството и на отделния човек. Доц. д-р Марина Стефанова благодари на всички колеги – преподаватели, администратори и студенти, които активно участват и развиват среда на толерантност към различията. Благодарни и на партньорите от Университетски център за подпомагане на студенти със специални образователни потребности, чиито знания и опит помагат да бъдат възприети най-добрите практики в областта на приобщаването.

Подкрепа към хората със зрителни затруднения

На 3 декември 2024 г. в Международния ден на хората с увреждания, в Стопанския факултет бяха монтирани брайлови табели. Начало на инициативата постави доц. д-р Марина Стефанова, зам.-декан „Устойчиво развитие, подкрепа и ангажираност“. Това е поредна стъпка в осигуряване на по-достъпна среда на хората със зрителни затруднения. Тя отразява ценностите в Европейската харта по многообразие и изпълнява

препоръките на проведеното обучение за приобщаване на студенти със СОП.

Екипът на Стопанския факултет работи в сътрудничество с Института по информационни и комуникационни технологии към Българската академия на науките (ИИКТ-БАН). Това е третата сграда след Ректората и Факултета по науки за образованието и изкуствата, която напълно етикетира своите зали и пространства.

Полезна информация, адаптирана за глухи и сляпо-глухи лица, месец септември 2024 г.

В началото на Международната седмица на глухите хора, която се провежда всяка последна седмица на септември, е публикувана адаптираната поредица от видеа за глухи и сляпо-глухи лица. В тях е представена основна информация за: Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Стопанския факултет; бакалавърски и магистърски програми в Стопански

факултет, както и начините за кандидатстване в тях; информация за докторските програми; студентските организации, които функционират в помощ на студентите, завършилите и партньорите на факултета.

ПРОГРАМИ В ПОДКРЕПА НА СТУДЕНТИ И ПРЕПОДАВАТЕЛИ С УВРЕЖДАНЕ

Услуги на Университетска библиотека за читатели със специални образователни потребности

В сградата на Централната университетска библиотека се намира Специализирана читалня, предназначена за читатели със специални образователни

потребности. Тя разполага със специално читателско място, оборудвано с брайлов принтер и дисплей, компютърна техника и специален софтуер и предоставя възможност за ползване на разнообразни електронни ресурси. Читалнята е със самостоятелен вход и до нея се стига през паркинга в двора на Софийския университет. Университетската библиотека издава безплатна годишна читателска карта на всички читатели със СОП.

Университетската библиотека предоставя услугата – дигитализиране на учебни ресурси в помощ на незрящите студенти, чрез която те могат да

заявяват дигитализация на учебни ресурси. Услугата включва освен дигитализиране на документи, оптично разпознаване на символите (OCR) и редактиране на текстовете, което впоследствие позволява на потребителите да ги ползват със специализиран софтуер. Материалите се публикуват в самостоятелна дигитална колекция

„Литература за читатели със специални образователни потребности“. Колекцията може да се използва от всички настоящи и завършили студенти със специални образователни потребности (СОП) на Софийския университет.

Библиотека – ФНОИ

Библиотеката при Факултета по науки за образованието и изкуствата е част от структурата на Университетска библиотека „Св. Климент Охридски“ от 1987 г. Старира с фонд около 9000 тома (унаследен от Института за детски и начални учители, както и от Педагогическото училище в град София), днес тя разполага с около 38 000 тома книги, учебници, албуми, периодични издания и др., както на български, така и на руски, английски, немски и др. езици. Филиалът получава, обработва и съхранява и част от депозита в областта на детската художествена литература, изкуствата, учебници и учебни помагала. Разполага с фонд научна литература от различни области на знанието: педагогика, логопедия, психология, социални науки, философия, медицина, изкуства и др., както и художествена литература – българска, руска и чуждестранна. Библиотеката притежава и

продължава да обогатява и комплектува фонд с редки и ценни издания в областта на логопедията, специалната педагогика, изкуствата, както на български, така и на чужди езици. Съхранява и комплектува Детска специализирана колекция – нестандартни детски книги с дискове, пъзели, игри, магнити и др. Библиотеката разполага с площ 200 кв.м – читалня с 30 читателски места, от които 4 автоматизирани читателски места, 1 читателско място за слабо зрящи и 2 автоматизирани персонални места.

ПРОГРАМИ В ПОДКРЕПА НА СТУДЕНТИ И ПРЕПОДАВАТЕЛИ С УВРЕЖДАНЕ

Библиотеката е на свободен достъп и обслужва читатели от СУ „Св. Климент Охридски“, както и от цялата страна, срещу издадени читателски карти или Електронни студентски карти. Читателската карта се издава от Централна университетска библиотека. В библиотеката на ФНОИ задължително се извършва безплатна вторична регистрация на читателите. Читатели в неравностойно положение използват библиотечните материали на Университетска библиотека срещу безплатна читателска карта.

Възможност за заминаващи студенти и преподаватели със специфични потребности по програма Еразмус+

Сстимулирайки равнопоставеността и приобщаването, Програма „Еразъм+“ предлага допълнителна финансова подкрепа за участие в мобилност на студенти със специфични нужди. За

допълнително финансиране могат да кандидатстват студенти на СУ „Св. Климент Охридски“ със специални потребности като: умствени, когнитивни, обучителни, физически, сетивни или други увреждания, образователни затруднения, хронични здравни проблеми, тежки заболявания или психиатрични състояния.

Студентите и персоналят (преподавателски и преподавателски) със специални нужди от висшите училища и консорциуми, желаещи да вземат участие в мобилност по Програма „Еразъм+“, кандидатстват за финансиране чрез подаване на специален формуляр за кандидатстване, документи, удостоверяващи състоянието и специалните нужди на участниците, потвърждение от приемащата институция, които се подават към институцията, в която се обучава/ работи студентът/персоналят.

